

Infant Mental Health binnen het sociaal domein

Nanniek van den Heuvel - Bijen (orthopedagoog/IMH-consulent)

Zillah Holtkamp (GZ-psycholoog/IMH-specialist)

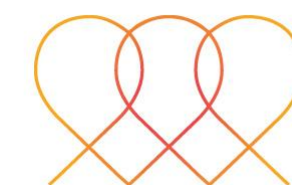
10 november 2022

Infant Mental Health - visie

Welke ervaring hebben we in de groep zitten?

Welke ervaring heb je met Infant Mental Health? Typ je nummer in de chat:

1. geen ervaring, iemand tipte me op de bijeenkomst
2. ik heb wel eens gehoord van de IMH-visie, maar weet niet precies wat het is
3. ik heb een korte training gehad, over de IMH-visie
4. ik heb een opleiding gehad tot IMH-consulent/IMH-specialist/IMH-practitioner
5. anders...(vul zelf in de chat in wat jouw ervaring is)

Infant Mental Health - visie

Wat wil jij vandaag komen halen?

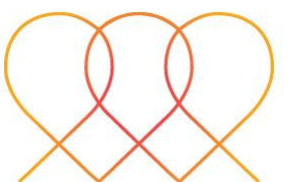
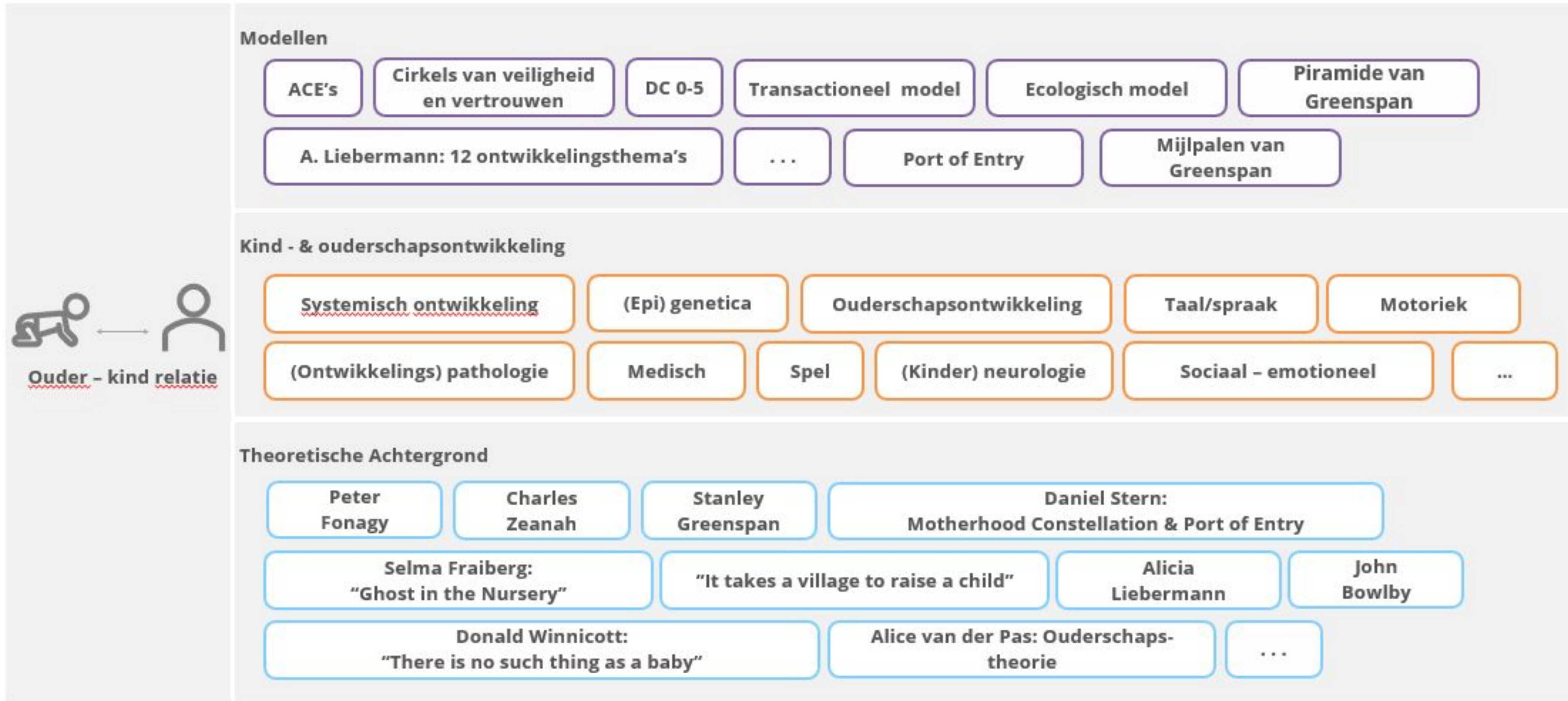
Gebruik de chat, als je met een specifiek doel bij deze bijeenkomst zit? Of als je vragen hebt, die je graag beantwoord ziet.

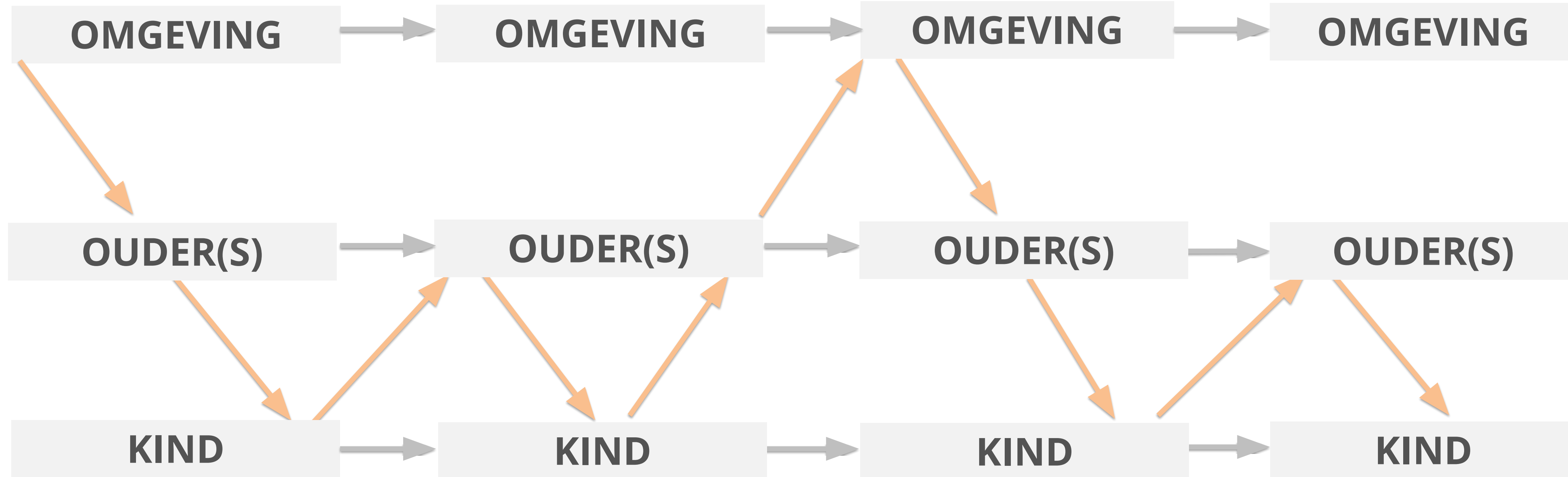
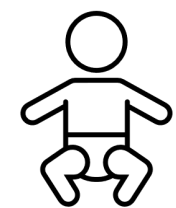
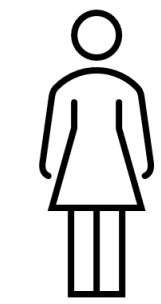
Deel A: inleiding Infant Mental Health

Infant Mental Health - visie

Ouder-kind relatie uitgangspunt in theorie, ontwikkeldomeinen en modellen

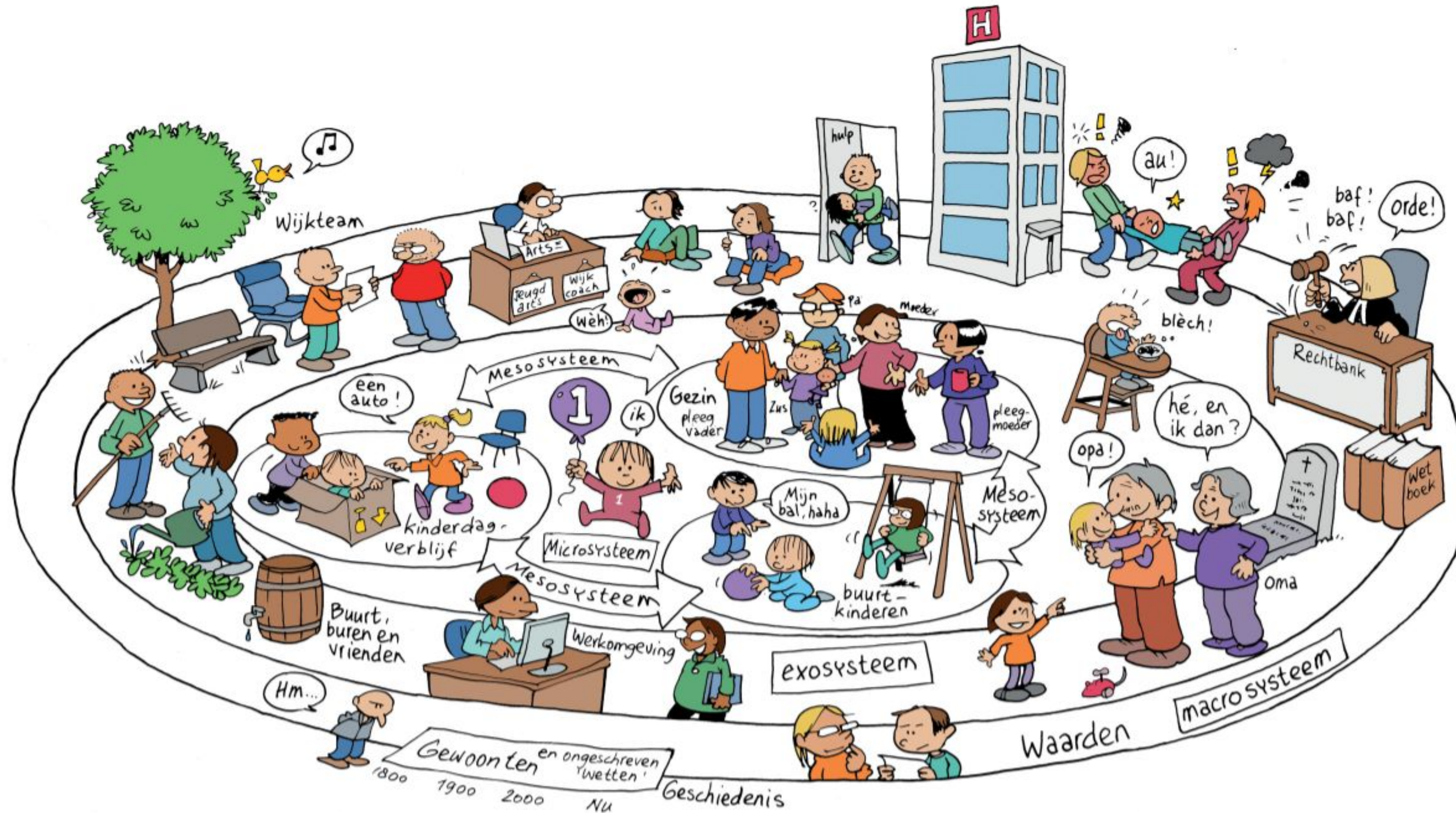

Infant Mental Health – transactioneel model Sameroff (1975): interactie tussen factoren van de omgeving – ouder - kind

Ecologisch model - Bronfenbrenner

Dimensie tijd & dimensie invloed

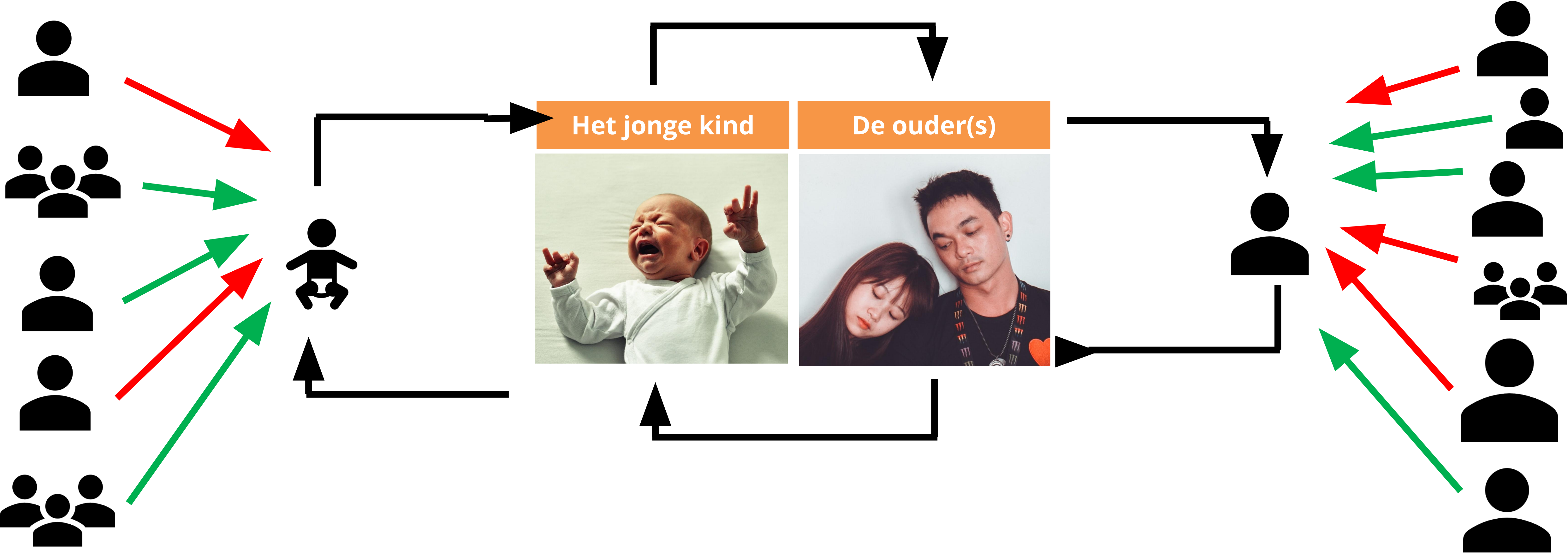

© Bronfenbrenner, U. (1979). The Ecology of Human Development – Experiments by nature and design. Cambridge: University Press. In het Nederlands vertaald en gewerkt door M. De Zeeuw & C. Brok (2020)

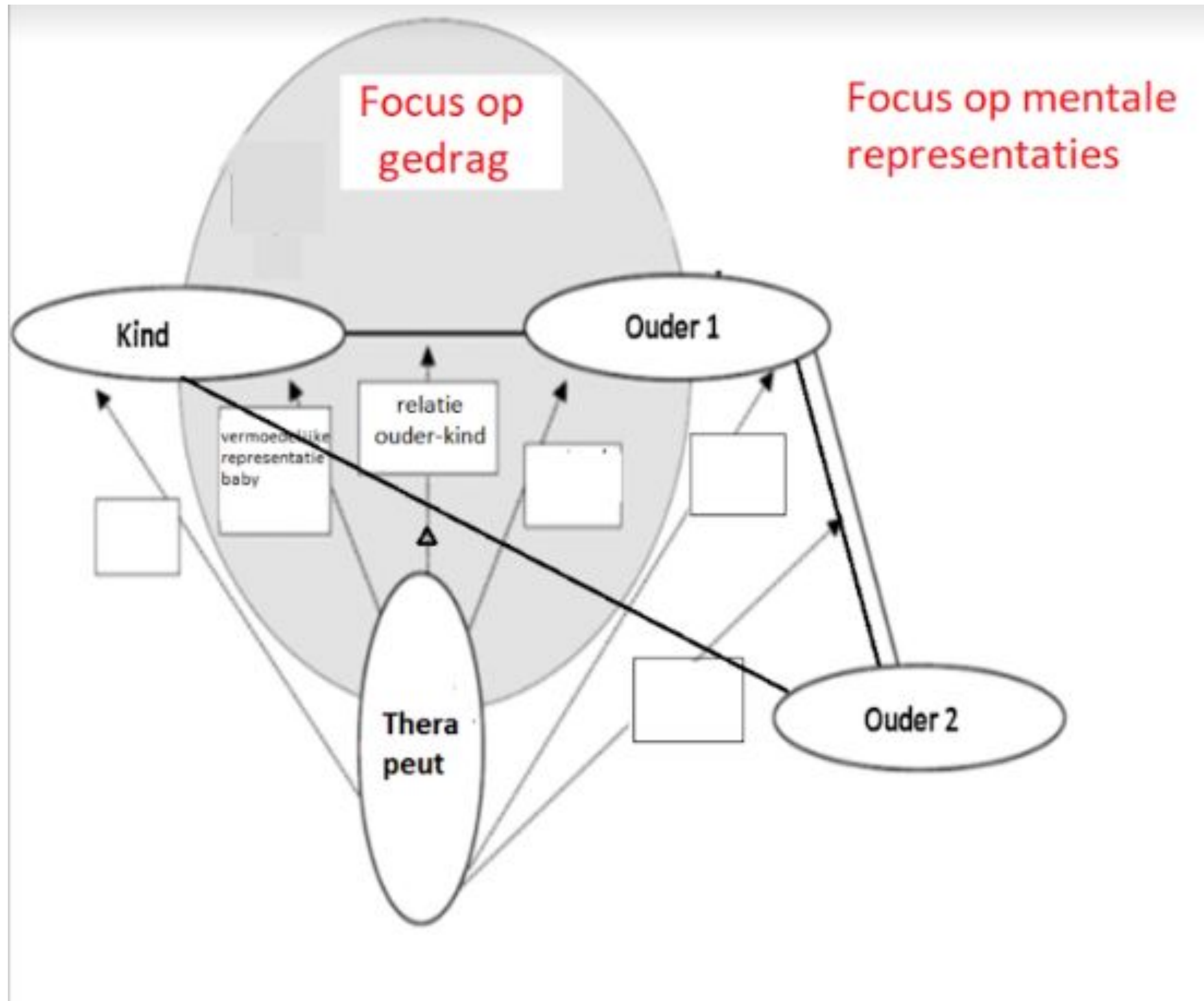
Infant Mental Health

Ouder-kind relatie, regulatie, intern werkmodel & omgeving

Infant Mental Health:

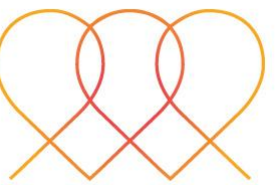
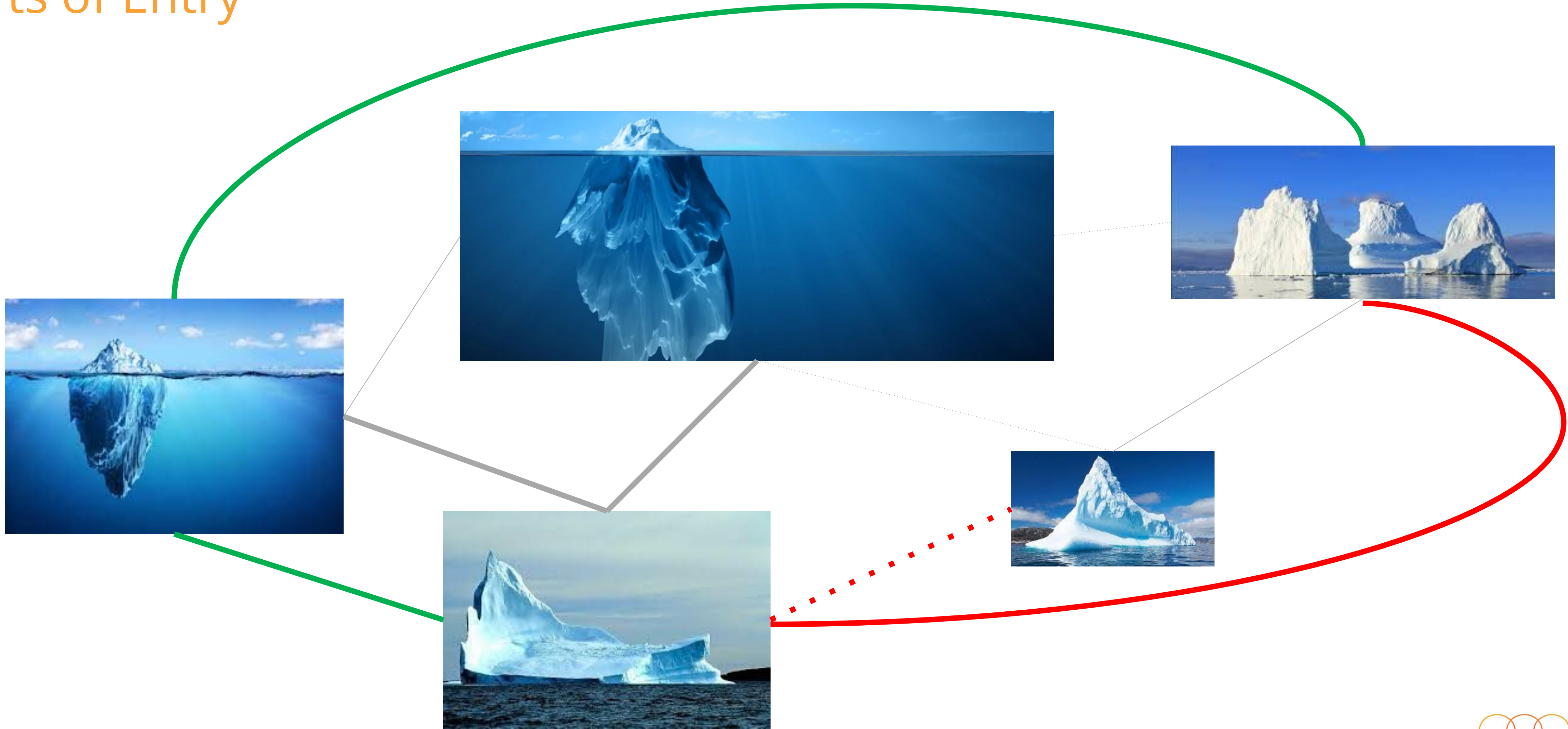
Ports of Entry

Focus op:

1. **Gedrag** kind
2. (Vermoedelijke) **representatie** kind
3. **Gedrag** moeder
4. **Representatie** moeder
5. **Gedrag** vader
6. **Representatie** vader

7. **Relatie** moeder-kind
8. **Representatie van de relatie** moeder-kind
9. **Relatie** vader-kind
10. **Representatie van de relatie** vader-kind
11. **Ouderschapsrelatie** vader-moeder
12. **Representatie van de ouderschapsrelatie** vader-moeder
13. **Partnerschapsrelatie** vader-moeder
14. **Representatie van de partnerschapsrelatie** vader-moeder

15. **Triade** vader-moeder-kind
16. **Representatie van de triade** vader-moeder-kind

17. **Relatie** therapeut-kind
18. **Representaties relatie** therapeut-kind
19. **Relatie** therapeut-moeder
20. **Representatie relatie** therapeut - moeder
21. **Relatie** therapeut-vader
22. **Representatie relatie** therapeut - vader
23. **Samenwerking** therapeut - gezin
24. **Representatie van de samenwerking** therapeut-gezin

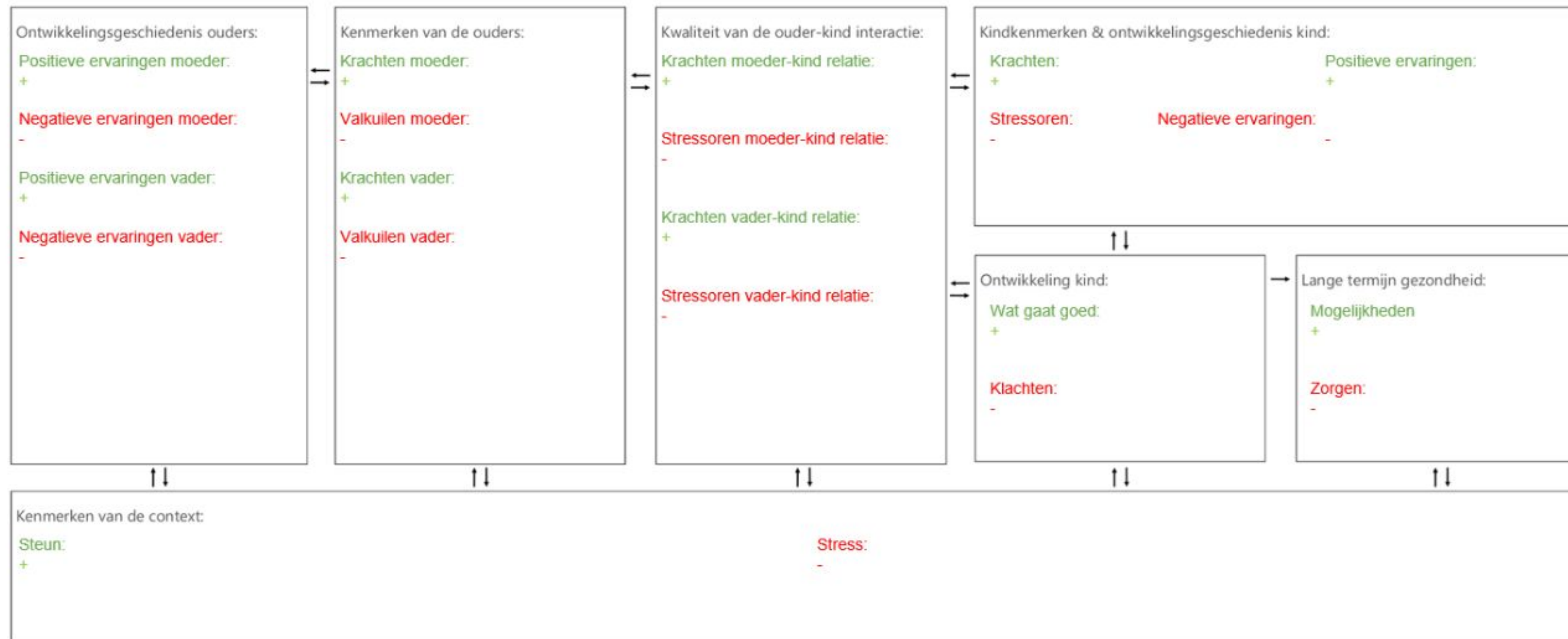
Infant Mental Health: Ports of Entry

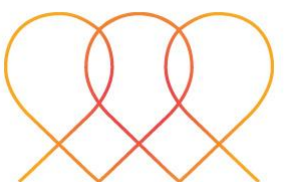
Sociaal-ecologisch model – J. Belsky (1980)

Samenspel van factoren in beeld brengen

Naam gezin: Vul naam van het gezin in...
Datum: DD/MM/JJJJ
Behandelaar: Vul behandelaar in...
Organisatie: Vul organisatie in...

Brok, de Zeeuw & Holtkamp. Versie juli 2021
Gebaseerd op het sociaal ecologische model van J. Belsky (1981)

Infant Mental Health

Keuzes interventieniveau bij jonge kinderen

Pyramide van Greenspan (1997):

Aan elke niveau kan je interventies koppelen

Deel B: netwerkzorg met Infant Mental Health als gedeelde visie

Netwerkgzorg gezinnen met jonge kind

Veel domeinen – veel werkwijzen, visies en professionals

Overzichtsk kaart: netwerkgzorg kindervens tot 6 jaar

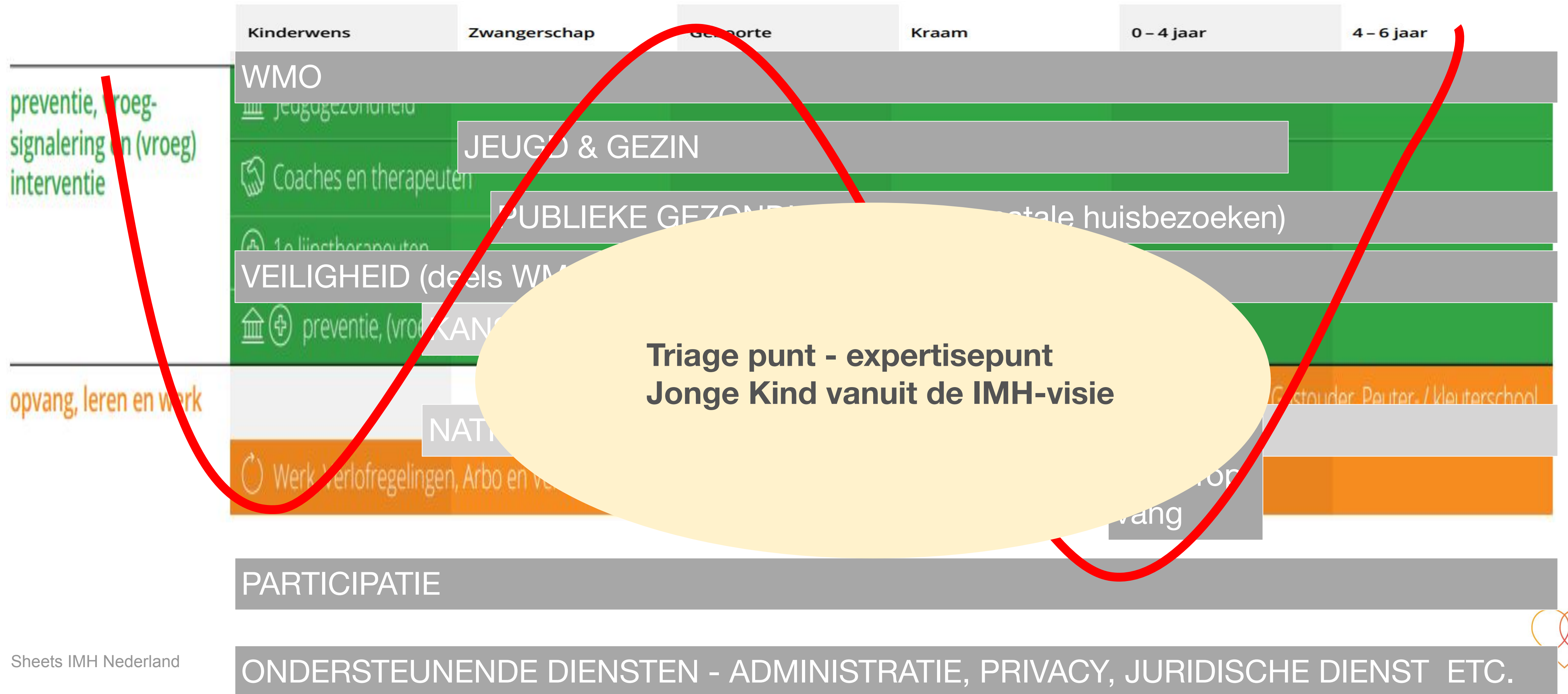
Versie februari 2022 — gebaseerd op de Circle Zero to Three. De netwerkk kaart wordt steeds actueel gehouden, download de laatste versie via: imhnederland.nl/toolbox Vragen? Mail naar info@imhnederland.nl

Netwerkzorg gezinnen met jonge kind

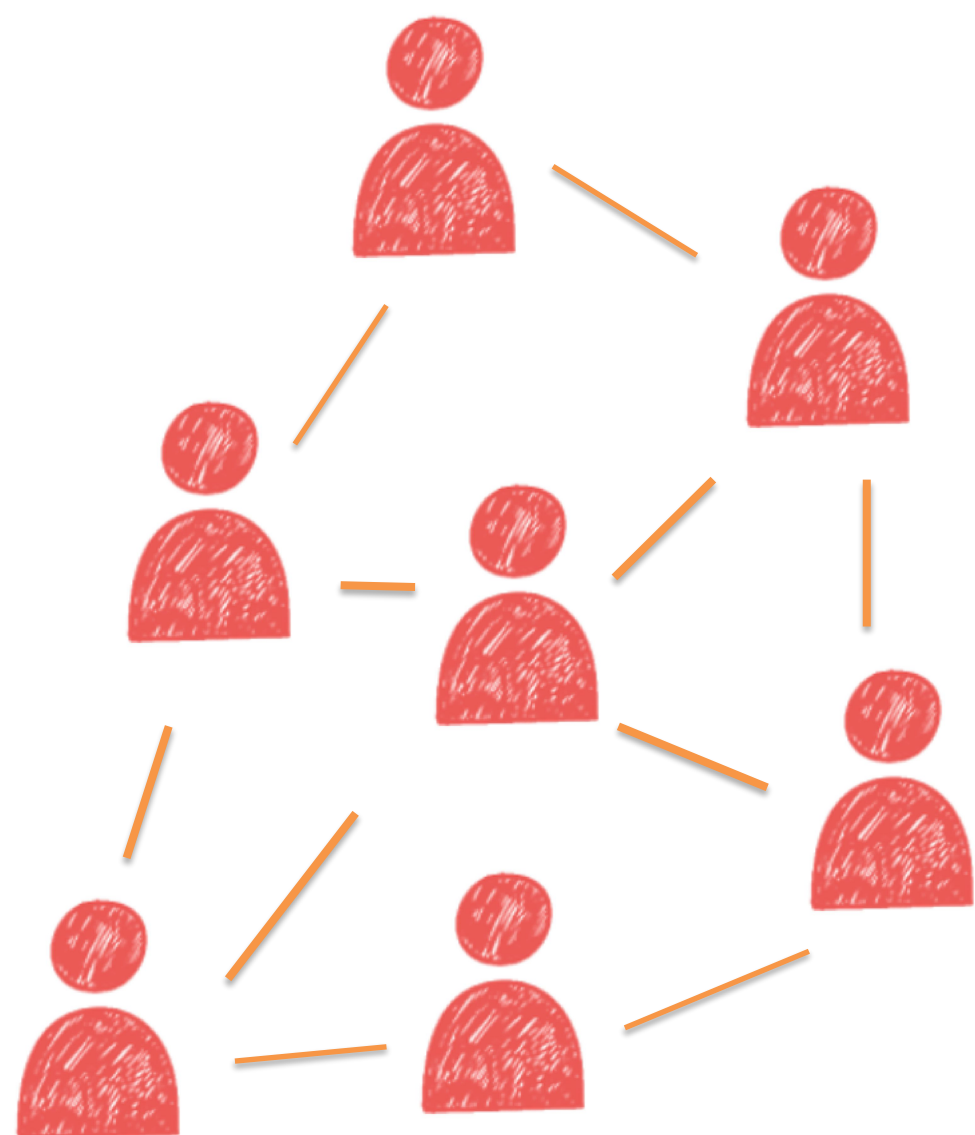
Verbinding tussen verschillende afdelingen sociaal domein

Overzichtsk kaart: netwerkzorg kinderwens tot 6 jaar

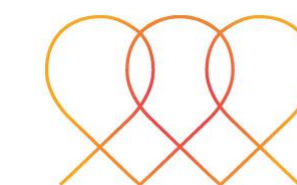
Netwerkgzorg als vorm van samenwerking

Wat is netwerkgzorg?

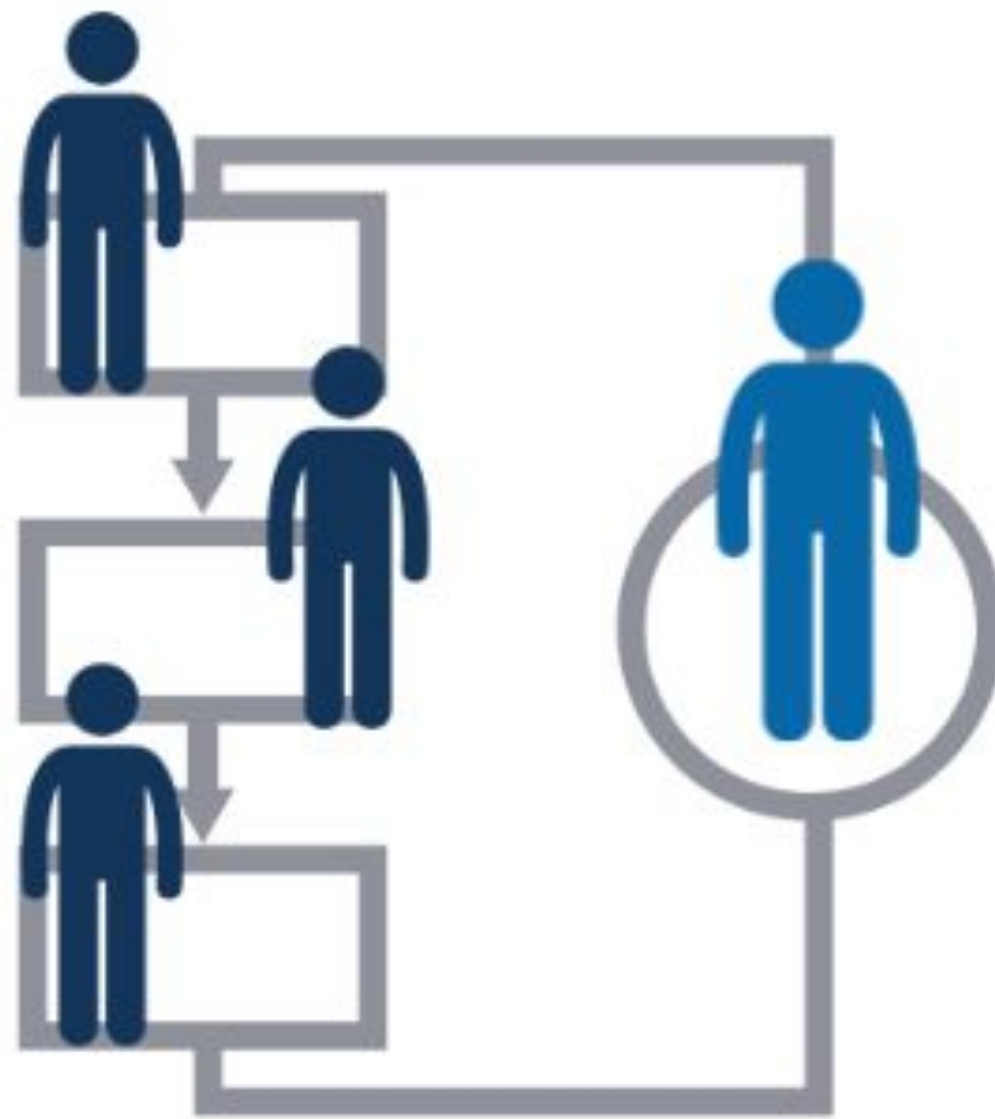
Wij zien netwerkgzorg als de benadering waarbij zorg en ondersteuning in samenhang worden georganiseerd rond een **individuele persoon** of groep personen, waarbij grenzen tussen organisaties of domeinen **geen beperking** meer vormen. Netwerkgzorg draait om een soepel **samenspel** tussen alle betrokkenen in iemands zorgproces, zowel professionals als mensen uit het sociale netwerk.

Bron: <https://www.vilans.nl/vilans/media/documents/publicaties/de-governance-van-netwerkgzorg-ontrafeld.pdf>

Netwerkzorg als vorm van samenwerking

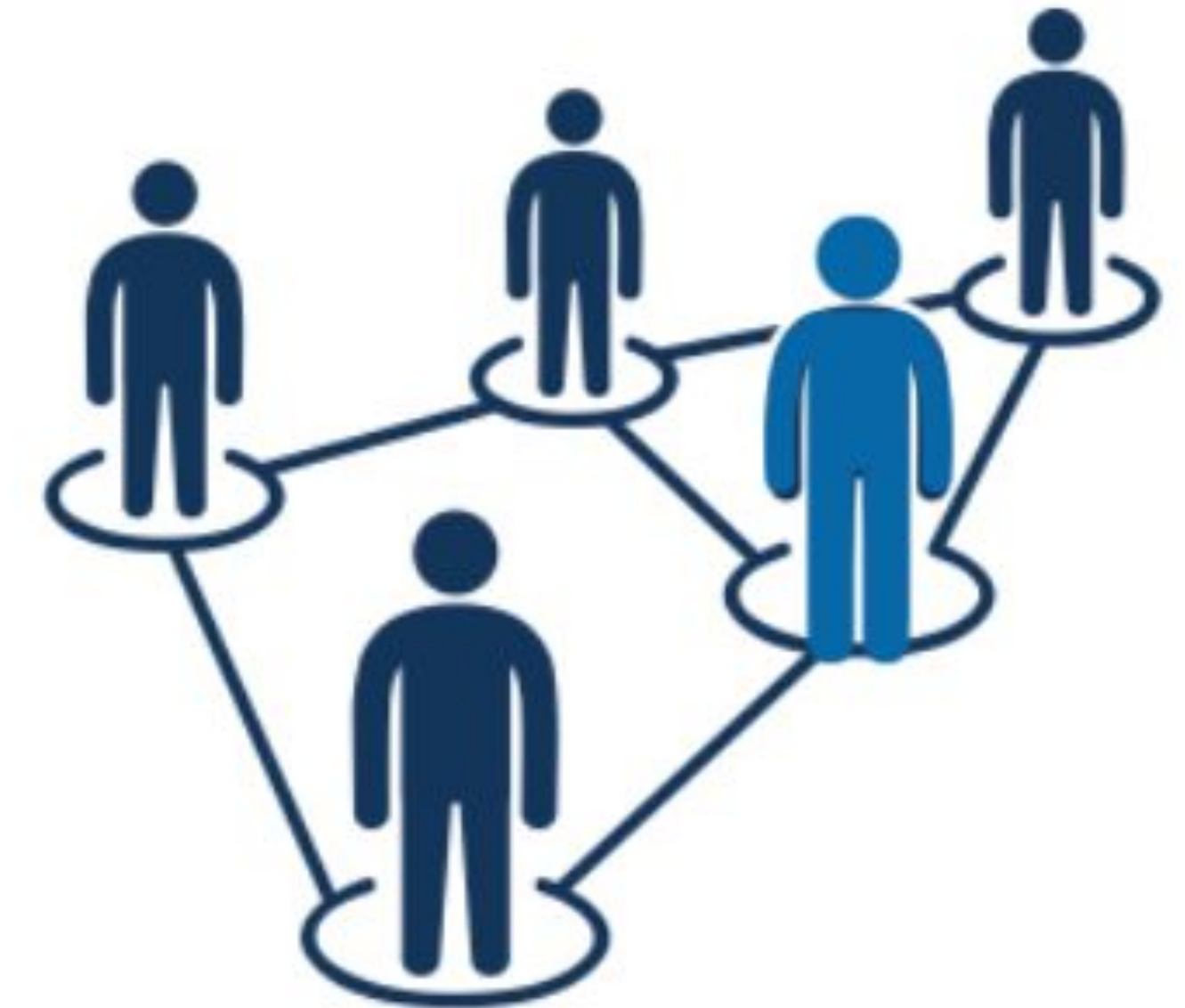
Ketenzorg versus netwerkzorg

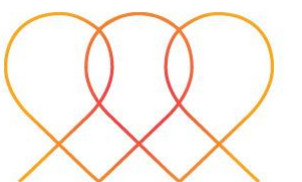
Richting: van lineair naar flexibel

Van procesgericht naar klantgericht

Van efficiëntie naar vertrouwen & gedeelde verantwoordelijkheid

Bron: Presentatie Lienke Scheurwater innovatiecoach We Wonder | Minddistrict

Deel C: Toepassing in de praktijk

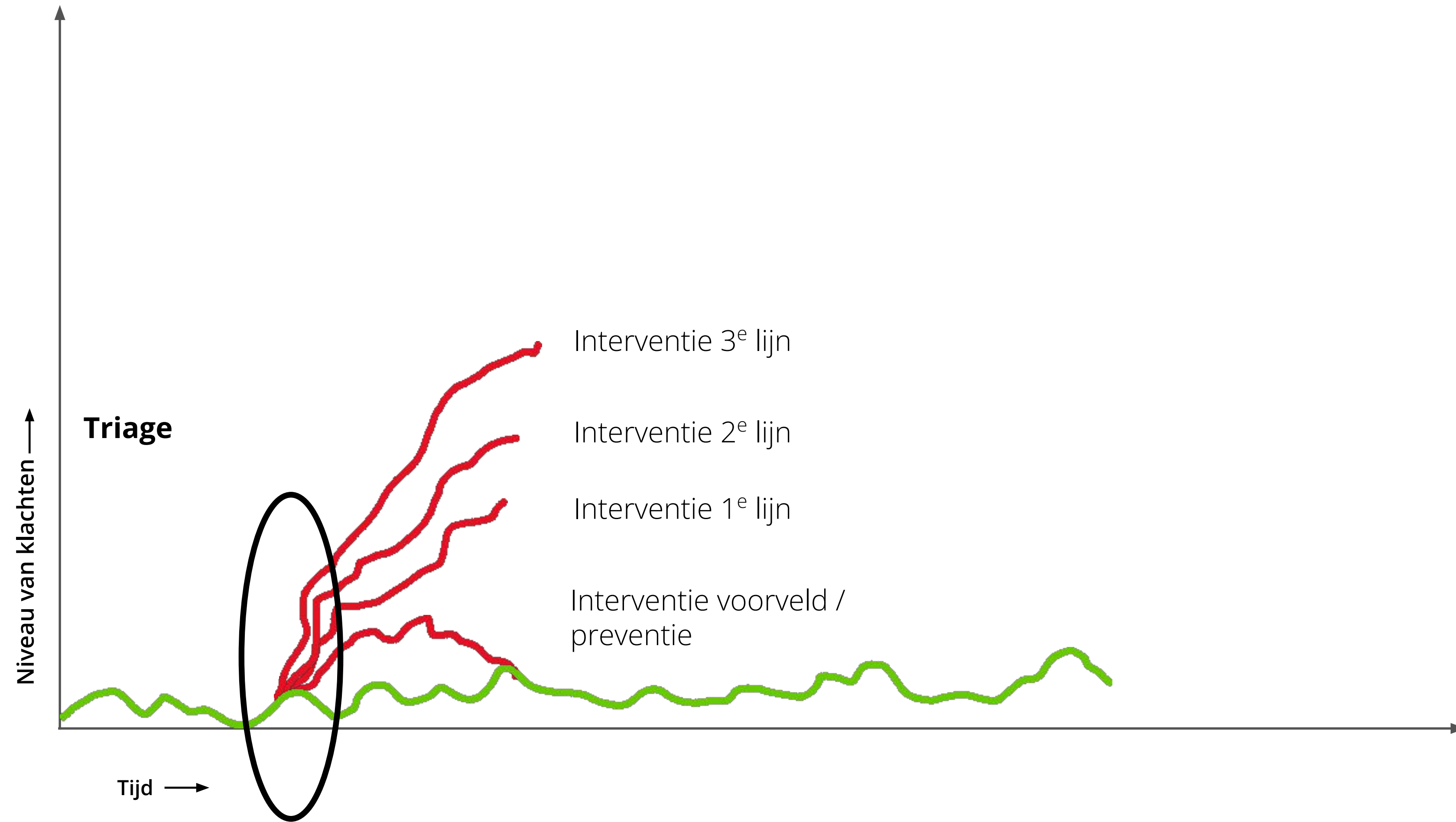
Gezinsondersteuningsplan

Wat beïnvloedt interventiekeuzes

- Stepped care versus matched care
- Klachtgedrag, ernst van de klachten en duur
- Preventieniveau - preventiepiramide NJI
- Effectiviteit - effectladder NJI
- Specifieke eigenschappen interventie
- Individueel versus relationeel (systemisch)
- Stroming waarin je bent opgeleid
- Beschikbaarheid, wachtlijst
- Voelt iemand zich bekwaam/onbekwaam
- Financiën
- Politieke kleur en politieke ambitie
- ...

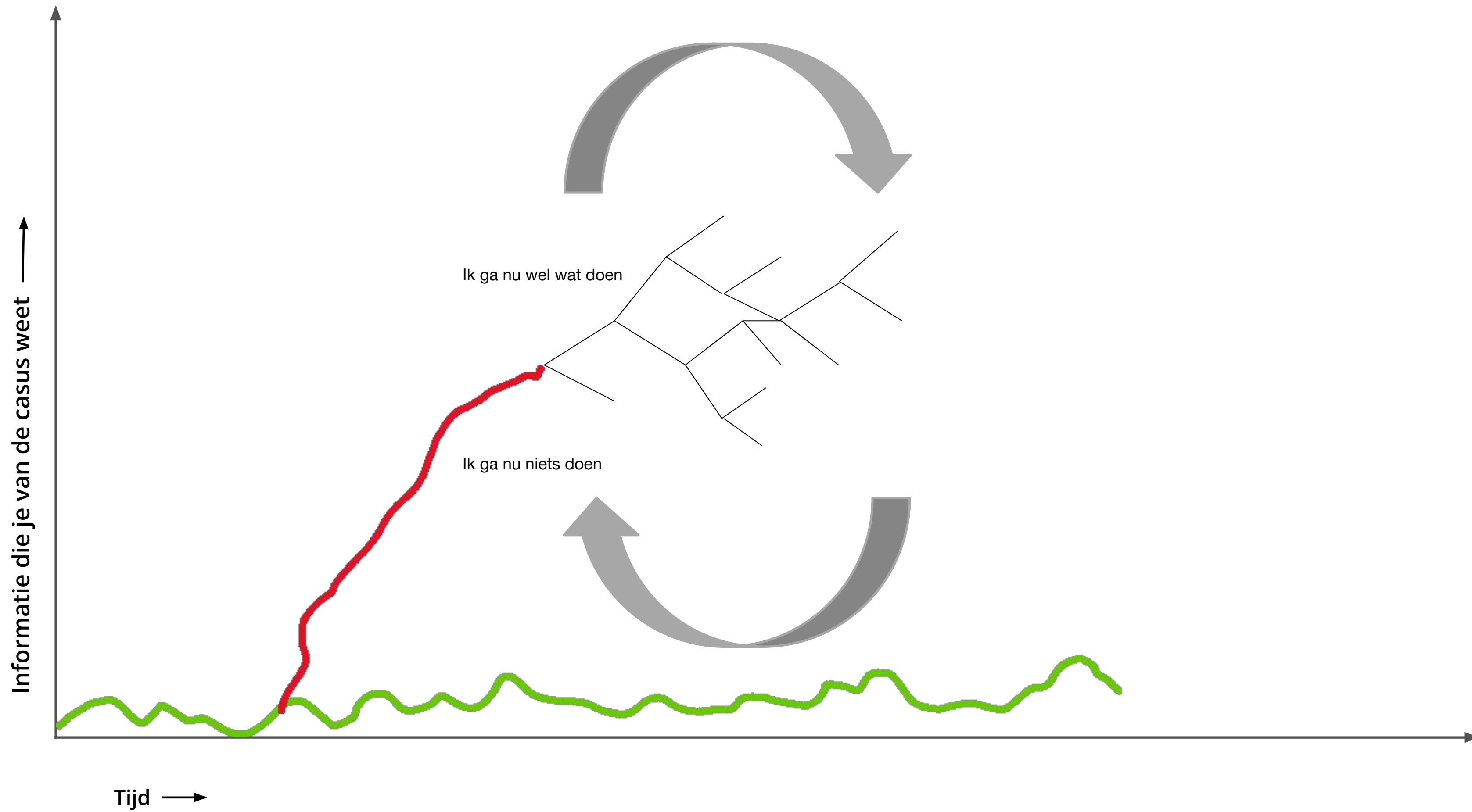
Gezinsondersteuningsplan

Uitgangspunt stepped care versus matched care

Gezinsondersteuningsplan

Cyclisch werken op basis van dat wat je nu weet

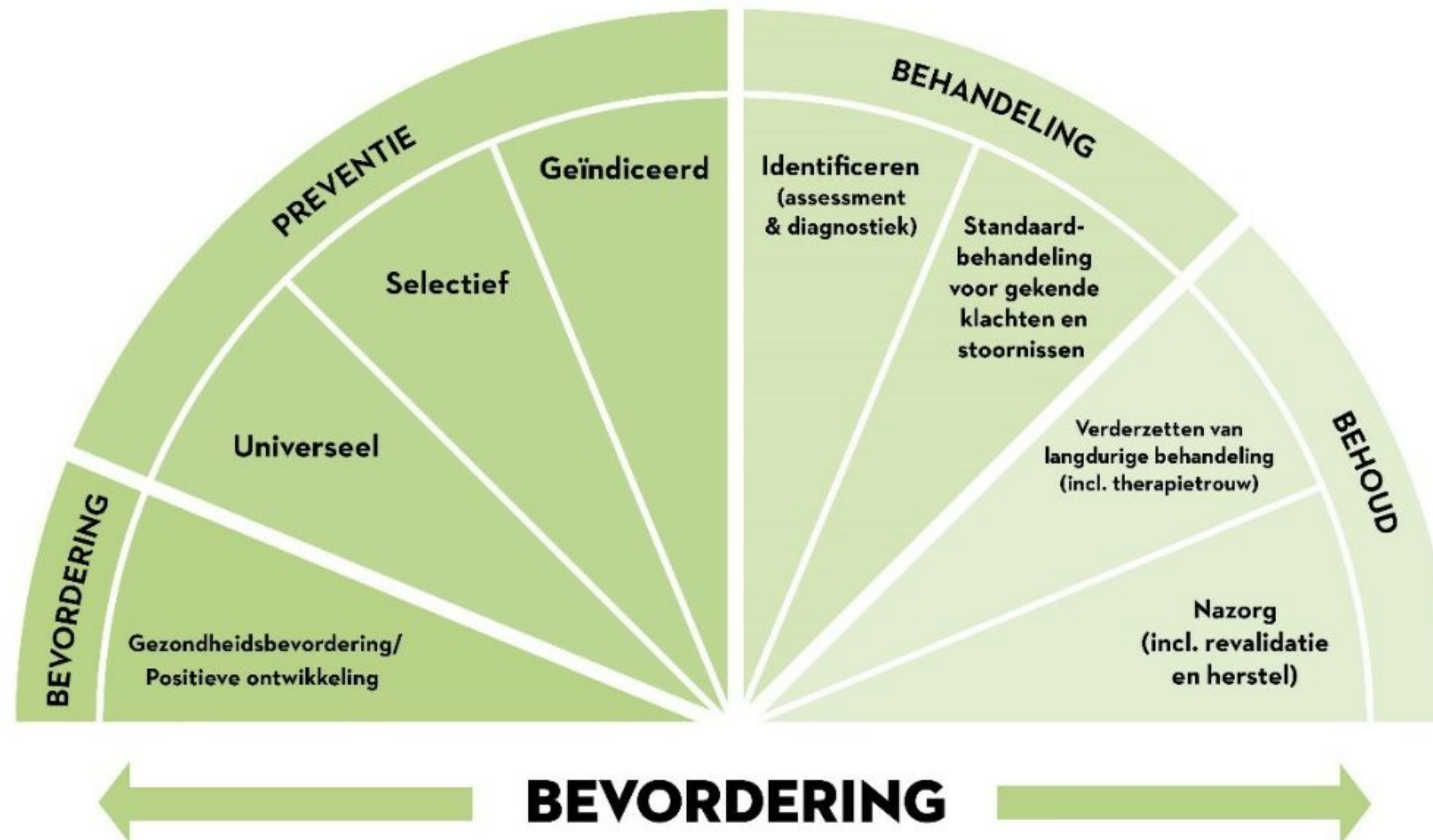
IMH binnen het sociaal domein

In beeld hebben op welk niveau je wat inzet

INTERVENTIESPECTRUM GEESTELIJKE GEZONDHEID

© VLAAMS INSTITUUT GEZOND LEVEN, 2020

(OVERGENOMEN VAN: NATIONAL RESEARCH COUNCIL AND INSTITUTE OF MEDICINE, 2009)

IMH binnen het sociaal domein

In beeld interventies in beeld

Specialistisch*

Ouder-kind trauma therapie (OKTT), 5 gesprekken model, (Pre-verbal-) EMDR, Mentalization Based Treatment, Spoedhulp (FF, IAG), Floorplay, Pivotal Response Treatment (PRT), Agressieregulatie training, Modified Interaction Guide (MIG), Behandeling verslavingszorg, Behandeling volwassen GGZ, Video Interactie Begeleiding (VIB/ VIB-G), NIKA, Basic Trust, Triple P niveau 5 ...

Ontwikkeling stimuleren

Voorschoolse & Vroegschoolse Educatie (VVE), OKI-B, Triple P/Stepping Stones, Sensorische Informatieverwerkingstherapie, "PIEP zei de Muis", Voorzorg, Stevig Ouderschap, Signs of Safety (SOS), Veilige Start (WSG), Wellmom APP, LOSS app, (Preverbale) logopedie, PECS, (Kinder)fysiotherapie, PIPA...

Ontwikkeling

Sociaal Maatschappelijke Indicatie (SMI), Mamacafe, Jobcoaching,

Veilige relaties

Baby - en kindermassage, DOK!, Cuddle & Care, Homestart, MeeleefGezin, Begeleide Omgangs Regeling (BOR),

Basisbehoeften

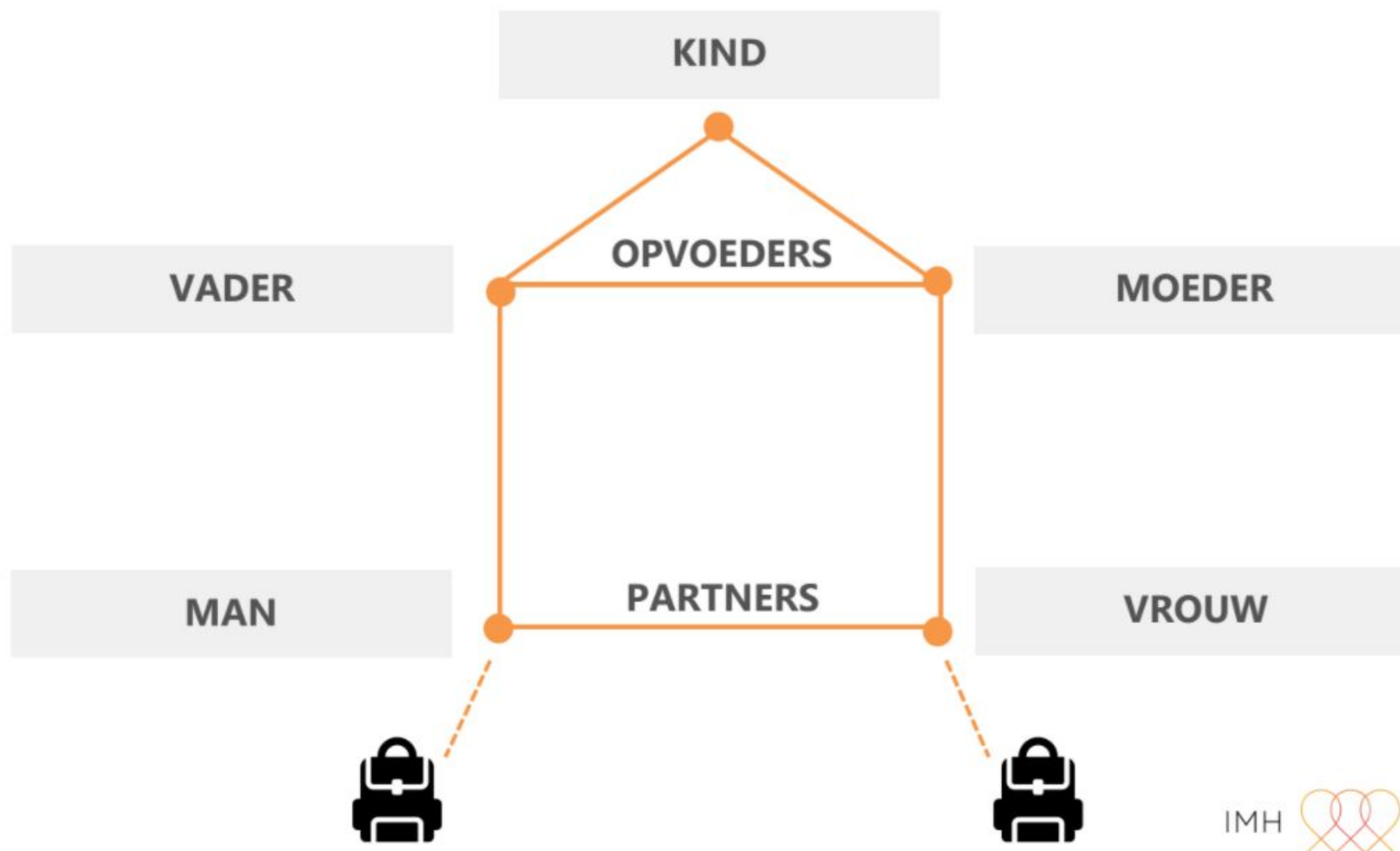
Onderdak, Medische zorg, Nu Niet Zwanger, Voedselbank, Kledingbank, Speelgoedbank, Subsidies - en toeslagen, Veilige baby - en kinderspullen in huis (Veilig Groot Worden), WMO-voorzieningen als woning aanpassingen, Veiligheid (consultative of melding Veilig Thuis),

IMH binnen het sociaal domein:

Systemisch kijken, denken in relaties en dit uitdragen

Van kindvraag naar gezinsplan

Deel D: Wat kunnen we concreet gaan doen

Meten is weten - en met weten begint meten

Samen onderbouwen wat IMH kan betekenen

- Wees nieuwsgierig naar waar je nu staat als organisatie.

Welke data heb je nodig? (Er is veel data op lokaal niveau: o.m. Centraal Bureau Statistiek, Jeugdhulp cijfers, Veilig Thuis meldingen, JGZ, ziekenhuisopnames)

- Onze ervaring: er is vaak geen duidelijke coördinatie op beleid en visie rondom zwangeren, baby's en jonge kinderen (IMH) + verschillende potjes en beleidsadviseurs
- Welke mensen zijn er in je gemeente geschoold en met welk niveau? En wat doen zij nu met hun kennis en vaardigheden en waar willen eenieder naar toe?
- Welke partners in je regio hebben welk IMH-aanbod? Wees kritisch naar hun visie (klachtgericht of systeemgericht behandelen, motivatie om meer gezinnen te

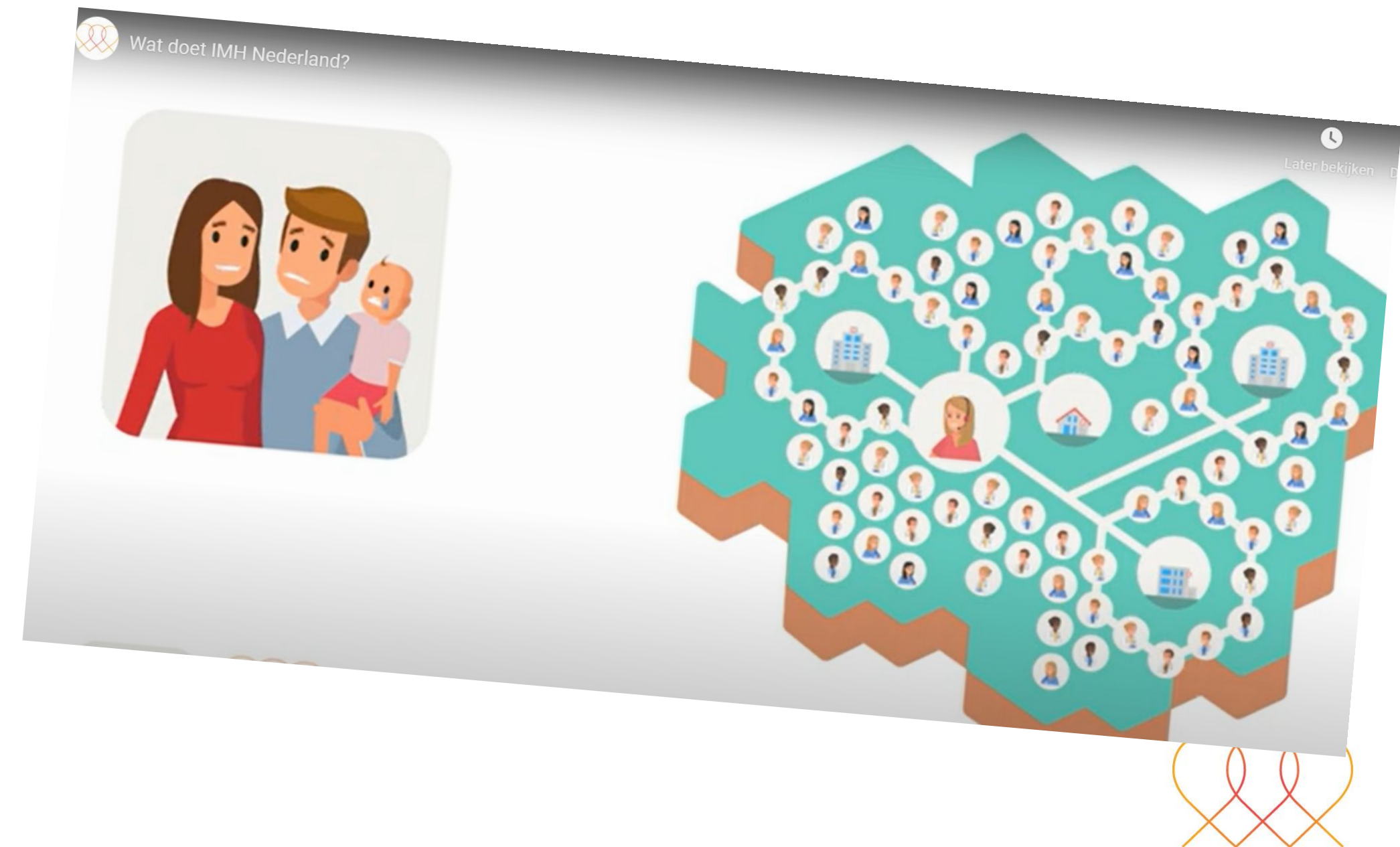

Samen op missie

Hoe biedt IMH Nederland ondersteuning

- Via training & cursussen
- Inspiratieplatform 0-5 met Vakblad Vroeg & licentie compleet
- Samen effectonderzoek doen
- Verbinden met collega's uit je regio

**Er zijn nog zoveel mooie dingen te bereiken,
als je samen aan de slag gaat.**

Infant Mental Health - visie

Wat worden jouw eerste stappen?

Willen jullie de chat gebruiken om te delen wat deze informatie je brengt en wat je eerste stap zal zijn? Zo inspireren we elkaar

Meer weten over implementatie IMH? Neem contact met ons op

Contactgegevens

Zillah Holtkamp

via centrale mailadres info@imhnederland.nl of 085-1300436